

DODATEK DO N° 20

Dnia 20 lipca 1840.

WIADOMOŚCI LITERACKIE.

— *Z Wiłna.* (Z listu pisanego pod dniem 15 Kwietnia r. b,) Z drukarni Teofila Glucksberga wyjdą, tegoż nakładem, do przyszłorocznych kontraktów kijowskich (które na maj odłożone być mają), następujące dzieła: *Wołyn i Podole*; przez Alexandra hr. Przezdzieckiego (autora *Wspomnień o Szwecji*). Tegoż, *Próby dramatyczne polskie*, zawierające w sobie: *Halszka z Ostroga*, dramat historyczny, w 5 aktach (przedmiot już dramatycznie przez J. J. Kraszewskiego obrobiony), i *Kapitulik*, komedyja we dwóch aktach, ułożona ze znanej powiastki Jada-ma z Zatora, tegoż nazwiska. Tom drugi *dział Szekspira*, przekładu Kefalińskiego (ks. Hołowińskiego, profesora przy uniwersytecie St.-Włodzimierza w Kijowie), mający zawierać: *Makbeta*, *Króla Leara* i *Barzę*. Szekspir, nad wszelkie spodziewanie, dobrém u nas powodzeniem się cieszy, liczy bowiem kilkuset przedplacicieli (co robi wielki zaszczyt Litwinom). Jest to wyborny przekład. — *Historja Literatury różnych narodów*, przez Henryka hr. Rzewuskiego, tomów 2. — *Pisma przedslabne i przedsplinowe (Johnes of Dycolp)*. tomów 2. Wyborne to dziełko pióra ks. Jankowskiego, znawcy tutejsi chwalą. — *Pielgrzymka do Ziemi Świętej*, którą odbył ks. Hołowiński przy końcu zeszłego roku, ma wyjść w dwóch tomach, z rycinami w przepyszném wydaniu. — *Nowe Wspomnienia z podróży* J. J. Kraszewskiego, tomów 2. W druku: są romanse Michała Grabowskiego, *Stanica Halaj-Polska*, dwa pierwsze tomy; — *Wspomnienia Polesia*, J. J. Kraszewskiego, tomów 2. — *Encyklopedja powszechna*, w tym roku wychodzi w Warszawie, u Aug. Emanuela Glucksberga, pod redakcją pp. Chlebowicza i Michała Balińskiego, a z kolei dopiero w roku przyszłym, wy-

chodzić będzie w Wilnie. Wystąpienie E. Odyńca z redakcji, bynajmniej liczby kilku tysięcy prenumeratorów nie zmniejszyło. Teofil Glucksberg wchodzi właśnie w układ z jednym z najcenniejszych tegoczesnych literatów naszych, który ma objąć główną redakcję tego olbrzymiego przedsięwzięcia.

— Z *Warszawy*. P. Kazimierz-Władysław Wojcicki, znany zaszczytnie od lat kilkunastu na widowni warszawskiej ze znakomitego swego talentu, nowym już wzbogacił plonem, i pod skromnym tytułem na wstępie położonym, postanowił wystawić nam ojców, dziadów i pradziadów naszych, takimi, jakimi byli w istocie, to jest z nieograniczoną wiarą, ze swojemi cnotami domowemi, wadami i przesadami. Są to po większej części w sposobie dramatycznym z podań ułożone *Gawędy*, które przedstawiają nam osoby działające, mówiące, opowiadające różne swoje przygody, jakich na dworach wielkich panów, po publicznych gościńcach lub domach doświadczały. Tu słyszysz przesadzone powieści myśliwskie « Panie kochanku! » tam swawolne zabawki Kaniowskiego starosty. Słowem, autor nie przepomniął o niczem, aby nam dać wyobrażenie jasne i dokładne upłynionych wieków, sposobem zajmującym, stylem tak prostym i tak naturalnym, bez żadnej przesady, jakim był żywot i język naszych ojców. Dzieło to ze czterech tomów składać się będzie, i wyjdzie nakładem księgarni Sennewalda.

— P. Maciejowski (z *Warszawy*), wybiera się w roku bieżącym w nową podróż naukową, dla uzupełnienia swych wiadomości do dzieła o *Literaturze polskiej*, nad którym obecnie pracuje.

— Pisma publiczne donoszą, że oryentalista, profesor Fleischer, znalazł między rękopismami biblioteki lipskiego uniwersytetu, arabski rękopis, który jednak jemu zupełnie był niezrozumiały; gdyż wyrazy arabskimi głoskami pisane, nie okazywały najmniejszego śladu dyalektu semityckiego. Nakoniec odkrył p. Fleischer, przy pomocy p. Sokolnickiego, że pomieniony rękopis zawierał uwagi nad zdaniami z Pisma Świętego w polskim języku, arabskimi zgłoskami napisane. Otrzymawszy bliższą wiadomość, nie omieszkamy donieść o tym ciekawym rękopisie,

którego autor, może w czasach sporów religijnych, chciał mniej znanymi zgłoskami arabskimi myśli swoje o rzeczach wiary, przed okiem przeciwników osłonić. (*Rozmaitości Lwowskie*).

NOWE DZIEŁA.

Proby poetyczne Karola Kucz. Warszawa 1840 str. 184.

— Przebiegły kuzynek przez tegoż, tamże.

— Dzieje starożytne Narodu litewskiego przez Narbuta. Tom siódmy. Wilno.

— Wilno od początków jego do roku 1750. Tom I. przez Kraszewskiego. *Tamże*.

— Obrazy litewskie Ignacego Chodźki zawierające sceny z życia potocznego, 2 tomy in-12. Wilno 1840.

— O Herulach pobratymców Litwinów, wydał Jaroszewicz. Wilno 1840.

— Nowe Poezje Juliusza Korsaka, 2 tomy. Wilno. Z których pierwszy mieścić będzie : Romeo i Julię tragedja Szekspira i *Poezje różne*. Tom drugi zaś ma zawierać : *Kamoëns w szpitalu* poema oryginalne, *Twardowski czarnoksiężnik* poemat dramatyczny.

— Uskok przez G. Sand. tłómaczenie J. Dziewońskiego. Wilno.

— Kitowicza Pamiętników wyszedł czwarty i ostatni zeszyt z przemową i regestrem w Poznaniu.

— O piśmie czasowem *Przegląd Warszawski*, czytamy w Tygodniku Petersburgskim :

« Po ustaniu Pamiętnika Naukowego w Krakowie, *Przegląd Warszawski* jest jedynym w języku Polskim pismem ogłaszającym obszerniejszą treść rozprawy. *Przegląd Warszawski* odznaczył się dotąd przedstawianiem artykułów wyłącznie oryginalnych. Życzylibyśmy aby pismo to stało się śmielszém w zdaniu i w obszerniejszych granicach. Z artykułów umieszczonych dotąd, głównego jest interessu fragment P. Maciejowskiego o nazwisku Lechów. »

Idée de la republique de Pologne, et son état actuel. Manuscrit de la bibliothèque royale de Paris, de la seconde moitié du dix-huitième siècle, publié par Edouard Kurzweil, officier polonais in 8 d. 18 felles. Paris 1840 chez Lacour. (*Młoda Polska* str. 70).

Discussions à la chambre des pairs sur les affaires de Cracovie le 10 Juillet 1840, etc. (*extrait du Moniteur*).

POD PRASĄ :

— Witolaranda i szkice obyczajowe i historyczne przez Karczewskiego, do tych ostatnich należą powiastki : *Całe życie bie-*

dną, Historia o bladej dziewczynie z pod Ostrzej bramy, Mistrz Twardowski, Ostatnia z XX. Sluckich i t. d.

— W Lipsku : Wajdelota Noworocznik X. Jacewicza.

— W Krakowie : rękopisma Radyńskiego do historii biblioteki Uniwersytetu Jagiellońskiego, pomnożone przypisami Józefa Muczkowskiego.

W Paryżu : *Trzy myśli pozostałe po s. p. Henryku Ligenzie*, zmarłym w Morreale 12 Kwietnia 1840. in 18.

— 10 b. m. odbyła się w Londynie *feta* na rzecz potrzebujących Polaków za staraniem towarzystwa *przyjaciół Polski*, szczególnie Lorda Dudley Stuart, w miejscu tak zwanem *Beulah Spa*; pomiędzy licznymi gośćmi znajdował się Xiążę Sussex stryj królowej, Xiężna Inwerness jego żona, Lord i Lady Blantys, Xiążę i Xiężna Bedford, poeci Rogers i Campbell, Lady Fitzroy, Lady Stanhope, Lady Straltden, Lady Gore, i wielu członków parlamentu i osob. płci obojg. należących do pierwszych familji angielskich. Orkiestra dyrygowana była przez P. Eliason z teatru Drury Lane; późniona pora roku nie dozwoliła mieć tyle gości ile się spodziewać należało. Żalować wypada iż projekt koncertu w operze złożonego z artystów włoskich którzy przyrzekli śpiewać bez wynagrodzenia, nie mógł być uskuteczniony. Dyrektor opery Laporte zażądał był połowę czystego zysku dla siebie, i to wiele się przyczyniło do zamienienia koncertu na fetę o której jest mowa.

August Łempicki syn Antoniego i Anny z Straszewskich Łempickich, na dniu 14 lipca o godzinie 4tej ranniej, po długiej, i zbyt dotkliwej chorobie piersiowej, przeniosł się do wieczności. Urodzony w Krakowskim, służył w czasie wojny narodowej jako podporucznik 9 pułku piechoty lin. na emigracji należał do wyprawy Szwajcarskiej. Umarł mając zaledwie lat 26. Zwłoki jego po odbytem nabożeństwie w kościele St. Germain des Près przeniesione zostały dnia 15 na cmentarz Mont-Parnasse.

— Grotowski Andrzej kap. 25 p. p. 1. urodzony w Busku (w Krakowskim) odjął sobie życie w Stambule.

Składka na pomnik Klaudji.

X. Brzeziński z Londynu fr. 6 c. 25